

Dato	14.10.15
Dokumentnavn	Høring NOU 2015:8 Fremtidens skole, Norsk kulturskoleråd, 14.10.15.docx
Saksbehandler	Morten Christiansen

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Høring - NOU 2015:8 Fremtidens skole - Fornyelse av fag og kompetanser

Norsk kulturskoleråd viser til høringsbrev på , ref 15/3114, og vil med dette gi vår høring på NOU 2015:8 Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser.

Norsk kulturskoleråd mener på generell basis at denne utredningen har mange viktige og riktige anbefalinger for å utvikle fremtidens skole. Vi mener at det er et godt grep med en reformulering av dagens ”grunnleggende ferdigheter” til et mer kompetansebasert fokus. Det brede kompetansebegrepet som utvalget anbefaler tatt i bruk er uttrykk for et helhetlig elevsyn, som vil gagne norsk skole.

Det å bygge fremtidens skole rundt fire hovedkompetanseområder som et gjennomgripende element mener vi er en klok og moderne tilnærming på utfordringene i norsk skole. Slik Norsk kulturskoleråd ser det, er spesielt det at fokuset på estetiske fag er løftet gjennom utredningen et avgjørende grep. Vi mener at for å kunne nærme seg intensjonene i NOU 2015:8 er det en forutsetning at skolen har kompetanse i estetiske fag, og ikke minst, har innsikt i estetiske læreprosesser, jf ”Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling” (Østern , A.-L. , Stavik-Karlsen, G, Angelo, E., red., 2013). Dette innebærer at det, i tillegg til fagspesifikk kompetanse innen estetiske fag, må finnes estetisk kompetanse som en gjennomgripende kompetanse i alle fag og kunnskapsområder i skolen. Hovedpoenget i Norsk kulturskoleråds høring er å fremheve estetiske og kunstfaglige tilnærminger som en suksessfaktor for å bygge fremtidens skole. Her kan de norske kulturskolene spille en viktig rolle som samarbeidspartner med grunnskolen.

I denne sammenheng må vi fremholde at mange av kommunene i landet har viktige kunnskapsressurser knyttet til kulturskolene. Kulturskolene trenger imidlertid, som lovfestet skoleslag, både å bli sett og styrket i den videre prosessen mot ”Fremtidens skole”. Dette jobber bl.a. Norsk kulturskoleråd med gjennom utviklingen og implementeringen av den nye rammeplanen for kulturskolen. Kulturskolen som lokalt ressurscenter vil, gitt at kulturskolen får muligheten, kunne være både en ren kompetanseleverandør til grunnskolene og en sentral og likeverdig samarbeidspartner. Vi ser at det arbeidet som gjøres med rammeplanen har mange tangeringspunkter med tenkning i NOU 2015:8 Fremtidens skole - Fornyelse av fag og kompetanser.

Om kapittel 2 – Kompetanser i fremtidens skole

Norsk kulturskoleråd støtter utvalgets anbefalinger knyttet til kompetanser og kompetansebegrep. Det å legge en bred forståelse av kompetanse til grunn for anbefalingene, med en slik inndeling som utvalget foreslår, er etter vårt syn en klok dreining som både tar vare på de grunnleggende

ferdigheter i en reformulert form, men samtidig løfter kompetansebegrepet opp som et bærende begrep i norsk skole.

Et av de sentrale kompetanseområdene som Ludvigsenutvalget fokuserer på er ”lære å lære” – metakognisjon. Norsk kulturskoleråd mener dette er et betydelig element i utredningen, et element som vi både støtter og ønsker å forsterke. Det løfter en viktig diskusjon om læringsstrategier i skolen. ”Lære å lære” harmonerer med mye av den pedagogiske tenkningen som finnes i kulturskolene, og underbygges av ulike elementer i kulturskolens nye rammeplan. Kulturskolen vil med bakgrunn i overnevnte kunne være en bidragsyter med sin kompetanse på bakgrunn av utvalgets anbefaling.

Om kapittel 3 – Fornyelse av skolefagene

Utformingen som ligger i utvalgets anbefaling knyttet til fornyelse av skolefagene er etter Norsk kulturskoleråds mening et relevant, men også utfordrende, grep. Dette handler om å se helheten i fagene, med et blikk både horisontalt – selve faget, og vertikalt – en tanke om progresjon. Vi tolker også dette som et forsøk på å se at et fag inneholder flere fasetter, og at det er nøye knyttet til både didaktikk og læreprosesser; estetiske læreprosesser.

Igjen ser Norsk kulturskoleråd at den læringstenkningen som er knyttet til kulturskolen vil kunne være en viktig bidragsyter. Kunstopplæring i kulturskolen, enten det handler om dans, musikk, teater, visuell kunst eller skrivekunst, er forbundet med lange linjer og dybdelæring. Samtidig er fagene i kulturskolen satt sammen av tre elementer; læring, opplevelse og formidling. Dette er et prinsipp som vi mener underbygger den horisontale og vertikale sammenhengen som NOU 2015:8 forsøker å tydeliggjøre.

Vi ønsker imidlertid å kommentere følgende utsagn i rapporten: ”i musikkfaget kan de utøvende delene av faget se ut til å dominere over opplevels- og kunnskapsdimensjonen av faget”. Dette er en påstand Norsk kulturskoleråd ikke kjenner seg helt igjen i. Det blir også i overkant generelt når man kun fremholder praktisk og estetiske fag og musikk, mens andre kunst- og kulturfag som teater, dans og skrivekunst er fraværende, både i fagbeskrivelser, og som egne selvstendige fag.

Det er også et tankekors at ordet ”lek” ikke er nevnt i utredningen. Ut fra den fornyingsprosessen som NOU 2015:8 legger opp til, hadde det vært på sin plass å ha en beskrivelse av lekens betydning for barns læring med i dokumentet.

Om kapittel 4 – Læreplanmodell

Norsk kulturskoleråd støtter utvalget i forslaget om færre og mer likt utformede kompetansemål, og at det fremkommer en tydelig progresjon i læreplanene. Dette harmoniserer med kulturskolerådets arbeid men ny rammeplan for kulturskolen. Et slikt forslag fordrer imidlertid at man har et tydelig fokus på de enkelte fagenes egenart når kompetansemålene skal utformes. Utfordringen vil dreie seg om balansen mellom det å være så generell at man kjenner igjen kompetansemålene på tvers av fagene, samtidig som man er så spesiell at man tar hensyn til det enkelte fag.

I forhold til utvalgets forslag om at det utvikles et rammeverk med fagovergripende ressurser som kan utvikles til en veiledningsressurs ser Norsk kulturskoleråd dette som et viktig suksessfaktor i arbeidet mot ”fremtidens skole”. Norsk kulturskoleråd har god erfaring med bruk av veiledere knyttet til utviklingsarbeid, og støtter utvalget i deres anbefaling her.

Om kapittel 5 – Undervisning og vurdering

Et hovedelement i dette kapitlet er at elevers utvikling av kompetanse for fremtiden både må være forsknings- og erfaringsbasert og samtidig bygge på elevenes læringsbehov. I dette legger

Norsk kulturskoleråd at man i fremtidens skole må ha et tydelig fokus på å ”gjøre det som virker”, underforstått, å slutte med det som ikke virker. Dette er en vanskelig balansegang, men vi mener det er et riktig fokus.

Et viktig innspill i utredningen er at utvalget knytter forskning og kunnskapsbasert jobbing også til lærerutdanningen. Dette kommer frem i kapittel 5: ”Å sette seg inn i ny forskning og reflektere over og dele erfaringer fra egen praksis inngår i en slik måte å arbeide på”. Dette er vanskelig å være uenig i, og bør også gi tankegodt til kulturskolefeltet

Det gjennomgående fokuset på metakognisjon settes også i relasjon til hvorledes lærerne i skolen utdannes, noe som vil være vesentlig med tanke på hvilken lærerkompetanse som trengs i fremtidens skole. Også lærerne må ”lære å lære”.

Norsk kulturskoleråd støtter at dette blir gjenstand for et langsiktig utviklingsarbeid. Vi ber samtidig om at dette utviklingsarbeidet inkluderer lærerne i kulturskolen. Her kan kulturskolerådet stille opp med både kompetanse og organisasjon for å bidra.

Om kapittel 6 – Implementering

Vi vet at implementeringsprosesser er krevende, og at man trenger en omfattende og velfylt verktøykasse for å lykkes. Kulturskolerådet ser tydelige overslag mellom den prosessen som avtegner seg i NOU 2015:8 og kulturskolerådets eget arbeid med utvikling og implementering av kulturskolens nye rammeplan. Stikkord som tid, planlegging, dialog og forankring er sentrale i et implementeringsarbeid. Vi ønsker å påpeke viktigheten av å ha en balanse mellom relasjonelle og rasjonelle prosesser i dette arbeidet.

Avsluttende betraktninger

NOU 2015:8 Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser, er en utredning som etter Norsk kulturskoleråds mening gir viktige innspill til utformingen av norsk skole. I utredningen anbefales det grep og perspektivskifter som vi tror vil bidra til en riktig utvikling av skolen. NOU 2015:8 danner grunnlaget for en nødvendig modernisering av skolen, både med hensyn til det nødvendige fokuset på kompetanse og prestasjon.

Norsk kulturskoleråd er fornøyd med formuleringen av det brede kompetansebegrepet som legges til grunn for fremtidens skole. Dette viser en helhetstenkning som fremmer det som kan kalles estetiske læreprosesser.

I høringen har Norsk kulturskoleråd løftet frem elementer som er viktig ut fra et kulturskoleperspektiv. Det er et tankekors at kulturskole som lovpålagt skoleslag ikke er nevnt i utredningen. Gjennom denne høringen vil Norsk kulturskoleråd vise at kulturskolen kan spille en viktig rolle i utviklingen av fremtidens skole. Vi har også tillatt oss å vise at Norsk kulturskoleråd som en nasjonal organisasjon ønsker å være en viktig bidragsyter i arbeidet fremover.

Vennlig hilsen

Morten Christiansen
direktør
Norsk kulturskoleråd